

Forns de les Guixeres

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Camí rural per les Guixeres
Emplaçament Dominant el serrat de Sant Pere

Coordenades:

Latitud: 41.835430074544
Longitud: 1.772588198768
UTM Est (X): 398086
UTM Nord (Y): 4632233

Classificació

Número de fitxa 08274 - 65
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Tots els elements estan enfonsats i en procés de degradació.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL 5257-I. Aprovació definitiva comissió urbanisme 21/01/2003
Data aprovació: dt., 21/01/2003 - 12:00
Número inventari IPA 41421
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A09009
Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA- J.M. Huélamo

Data de registre de la fitxa: dc., 15/12/1999 - 01:00
Autoria de la darrera revisió: Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.
Data de la darrera revisió: dc., 06/10/2021 - 15:00

Descripció

Conjunt de construccions i pedreres destinades a la producció de guix. Es distingeixen la "Guixera vella" i les "Guixeres noves". La "Guixera vella" es troba a l'Est de les noves i té com a punt d'interès un forn semi-entonsat cupular de planta circular, fet de pedra, amb unes dimensions aproximades de 3 metres d'ample i 4 d'alt. Al costat d'aquest, pel seu cantó E, es poden veure les pedreres on s'extreia el mineral, les quals dominen un petit rierol que baixa fins la riera del Tordell. Cap el NO d'aquest forn es poden veure dos grups de construccions. La primera, de menors dimensions, és un forn de planta rectangular, amb una boca. En les condicions actuals és pràcticament impossible accedir-hi. Seguint al NO, al costat mateix del camí carreter que uneix tots aquests forns, es troba el forn més gran de tots, també de planta rectangular, aproximadament de 9 metres de front per 5 metres d'alçada. Presenta dues boques rectangulars fetes amb pedra de gres i arcs de descarrega fets amb totxo i parets de maçoneria de grans dimensions fetes de pedra calcària. El seu interior està ensorrat i, fins i tot, ha crescut un arbre. Per sota d'aquest forn es veuen les restes d'un edifici en dues altures, que baixa pel pendent. És de planta rectangular, i segons informació oral, servia per a moldre el guix, encara que també se sap que d'aquests forns es baixava el producte per a ser motllurat al molí de guix, propietat dels Alzina, que hi havia prop del pont de cal Nenus, en terme de Callús. Per sobre de tot aquest conjunt es veu una altra pedrera d'extracció de mineral.

Història

El 1780 el P. Jaume Caresmar, en el seu "Discurso" assenyalava l'existència de "dos molinos que se emplean en granos, sal y yeso, prensandose en ámbos aceite y fabricandose papel de mediana calidad. Sus vecinos tienen dos ollas de aguardiente, porque les sobran vinos con cuyos productos compran los granos que les faltan para el abasto de seis meses al año" (REGUANT, 1988). La següent referència escrita que es coneix es del 1880, quan Joseph d'Argullol diu el següent: "prop de Manresa ó Mandresa hi ha las guixeras de Suria" (ARGULLOL, 1880). El 1884 Súrria abastia de guix a Manresa com diu la "Monumenta Historia Civitatis Minorisae" (REGUANT, 1982).

Bibliografia

ARGULLOL, Joseph d' (1880) "Costums del Pla de Bages". L'excursionista, any III, nº 21. Barcelona, Associació Catalanista d'Excursions científicas, p. 465-472.

CATÀLEG (inèdit). Catàleg del Grup de Recerca i Conservació del Patrimoni del Centre Excursionista de Súrria.

LOSADA, Cristina (2000) Toponímia de Súrria. Treball mecanografiat pel 2n curs de Batxillerat B. Súrria.

REGUANT i AGUT, Josep (1982) "La vila de Súrria els anys 1871-1873", Miscel·lània d'Estudis Bagencs. Núm. 2, pp. 135-142, Manresa, Centre d'Estudis del Bages.

REGUANT i AGUT, Josep (1988) "Súria", Història de les comarques de Catalunya. Bages. Volum II, pp. 475-502, Manresa, Edicions Parcir, Edicions selectes.

